

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב המחלקה לפוליטיקה וממשל המרכז לחקר פוליטיקה וחברה אירופית

תשע"ח 2018 (סמסטר ב')

משפט בינלאומי פומבי והאינטגרציה האירופית

187-1-0019-01

סילבוס

עו"ד אביב גאון

חלקו הראשון של הקורס יעסוק בהתפתחות ההיסטורית של המשפט הבינלאומי ומאפייניו, מקורותיו של המשפט הבינלאומי והדיפלומטיה לאחר מלחמת העולם הראשונה. חלקו השני של הקורס יתמקד במדינה – ריבונות המדינה, הכרה והגדרה עצמית. בתוך כך, נעסוק גם באחריות המדינה במשפט הבינלאומי, ארגונים בינלאומיים והאיחוד האירופאי ויחסיו המורכבים עם מדינת ישראל.

חלקו השלישי של הקורס, ידון בשימוש בכוח – האיסור על השימוש בכוח והגנה עצמית, דיני המשפט ההומניטרי, זכויות אדם באיחוד האירופי ולוחמת סייבר. בחלקו האחרון של הקורס, נבקש לבחון את האתגרים החדשים שמציבים השינויים הגיאופוליטיים והאחרים על האינטגרציה האירופית.

בעשורים האחרונים עובר העולם תמורות משמעותיות. שינויים גיאופוליטיים באזורנו, כמו גם באזורי עימות אחרים בעולם, משפיעים על היחסים בין מדינות ואת מארג היחסים בתוך האיחוד האירופאי. מאבקי כוח בין רוסיה, טורקיה, איראן וארה"ב מגדירים מחדש את מערכת הכללים בתחומי המשפט הבינלאומי. פיתוחים טכנולוגיים בתחום הסייבר משנים את אופיים של סכסוכים צבאיים ומאתגרים את יכולתם של ארגונים ומדינות להתמודד עם האיומים החדשים.

במסגרת הקורס נבחן כיצד התפתחו הכללים והעקרונות במשפט הבינלאומי, נציג את מקורותיו התיאורטיים והנורמטיביים של המשפט הבינלאומי ונדון כיצד אלו משפיעים על מעמדו של האיחוד האירופאי בזירה הבינלאומית ובמקום היחסים בין מדינות האיחוד.

מידע כללי והנחיות

מבנה הקורס	הקורס מחולק לארבעה חלקים מרכזיים – ראו מטה מבנה הקורס
מרכיבי הציון הסופי	הציון מורכב מ: דוחות קריאה – 10% – חובה דיון ומצגת – 20% עבודת מסכמת – 70% – חובה
מקום ואופי הקורס	הקורס משלב הרצאות פרונטאליות ודיון קבוצתי. יום ג' 16:00-18:00
תנאי קדם	אין תנאי קדם
נוכחות, קריאה והכנת החומר	המפגשים במהלך הקורס יתקיימו במתכונת של דיון בשאיפה לבחון מגוון רחב ככל האפשר של נושאים. אינכם נדרשים לקרוא את רשימת הקריאה המצורפת, למעט חומרים אליהם אפנה באופן מפורש במסגרת הקורס.
	הנוכחות בשיעורים היא חובה בכפוף לתקנון הלימודים, ותיבדק, מעת לעת,

<p>בהתאם לשיקול דעתו של מרצה הקורס. חשוב להבהיר, כי על המשתתפים בקורס לגלות בקיאות בחומר הקריאה תוך נכונות להשתתף בדיון.</p> <p>הסילבוס משמש גם כמדריך קריאה ראשוני טרם כתיבת העבודה המסכמת. מחקר נוסף יידרש בהתאם לנושא העבודה שייבחר.</p> <p>לקורס אתר אינטרנט פעיל ועשיר בו תוכלו למצוא את הסילבוס, קישורי אינטרנט והפניות לחומרי הקריאה משבוע לשבוע.</p> <p>ייתכנו שינויים בחומרי הקריאה במהלך הקורס. אתם מוזמנים להתעדכן באתר הקורס לפני כל שיעור.</p>	
<p>ניתן ליצור קשר בדוא"ל agaon@idc.ac.il שעות קבלה בתיאום מראש תוכלו לעקוב אחריי גם בטוויטר @AHgaon, בלינקדין ובפייסבוק.</p>	יצירת קשר
<p>במהלך הקורס יתבקשו הסטודנטים להגיש דוחות קריאה (בהיקף של עמוד-שניים) בנושאים שיקבעו על-ידי מרצה הקורס. דוחות הקריאה יוגשו באמצעות אתר הקורס ויוערכו בציון של עובר (100) או נכשל (0).</p>	דוחות קריאה (10%)
<p>במהלך הקורס יתבקשו הסטודנטים לקיים דיון אקדמי (20-15 דקות) בסוגיות רלבנטיות לנושאי הקורס, לבחירתם (בתיאום ובאישור מרצה הקורס). כשבוע לפני הדיון, יעבירו המציגים לכל משתתפי הקורס (באמצעות אתר הקורס) חומרי קריאה רלבנטיים וכן נקודות לדיון ו/או מצגת. יובהר כי ניתן לקיים את הדיון במסגרת קבוצתית של עד 4 סטודנטים.</p>	דיון ומצגת (20%)
<p>בסיומו של הקורס יידרשו הסטודנטים להגיש עבודת בית מסכמת בסוגיות שתקבענה על-ידי מרצה הקורס בשבוע האחרון של הקורס. כמה כללים מנחים -</p> <ul style="list-style-type: none"> • העבודות יוגשו באמצעות אתר הקורס. • יש להקפיד על הגשת העבודה <u>ללא סממנים מזהים</u> (כלומר: ללא ציון שם, מסלול וכיו"ב). ניתן לציין תעודת זהות. • אין לצרף עמוד שער נפרד. • היקף עבודה מקסימאלי – 3,000 מילים. יש לציין בסוף העבודה את מספר המילים. למען הסר ספק יובהר, כי בספירת המילים נכללות גם הערות שוליים. • העבודות יוגשו בגופן דיויד 12, רווח כפול. • ראו נספח מדדים להערכת עבודות אקדמיות במחלקה לפוליטיקה וממשל בתחתית הרשימה. • ניתן להגיש את העבודה בעברית ובאנגלית. • מועד ההגשה ייקבע במהלך הסמסטר. 	העבודה מסכמת (70%)

מבנה הקורס

חלק א': המשפט הבינלאומי – מאפיינים ומקורות	
1	הקדמה : המשפט הבינלאומי במציאות משתנה
2	התפתחות היסטורית
3	הדיפלומטיה לאחר מלחמת העולם הראשונה
4	מקורותיו של המשפט הבינלאומי הפומבי
חלק ב': השחקנים הבינלאומיים	
5	המדינה – ריבונות, הכרה והגדרה עצמית
6	אחריות המדינה במשפט הבינלאומי, הדין הדיפלומטי וחסיונות אישית
7	ארגונים בינלאומיים
8	האיחוד האירופאי
חלק ג': משפט בינלאומי: זכויות אדם, השימוש בכוח והגנה עצמית	
9	דיני זכויות אדם והמשפט ההומניטרי
10	השימוש בכוח
11	השימוש בכוח והגנה עצמית בעידן הטכנולוגי החדש
חלק ד': האינטגרציה האירופאית – אתגרים	
12	הגירה, זהות לאומית, ברקסיט (Brexit), Eurocepticism
13	דיון מסכם ומצגות

רשימת הקריאה

ספרות עזר כללית בקורס

- רובי סיבל ויעל רוני משפט בינלאומי (מהדורה שלישית, 2016) (להלן: "סיבל ורוני")
- ארנה בן-נפתלי ויובל שני המשפט הבינלאומי בין מלחמה ושלום (2006) (להלן: "בן-נפתלי ושני")
- Corneliu Bjola & Markus Kornprobst, *Understanding International Diplomacy: Theory, Practice, and Ethics* (2013)
- Yoram Dinstein, *War, Aggression and Self-Defence* (2005)

חלק א': המשפט הבינלאומי – מאפיינים ומקורות

<p style="text-align: right;"><u>חובה:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • עמנואל קאנט לשלום הנצחי (תש"ו) 24-51 • הנס י. מורגנטאו פוליטיקה בין האומות: המאבק לשלטון ולשלום (1968) 1-16 • <i>Economics of Public International Law</i> (Eric Posner ed., 2010) • Moshe Hirsch. 2005. <i>The Sociology of International Law: Invitation to Study International Rules in Their Social Context</i>, 55 Univ. Toronto L.J <p style="text-align: right;"><u>רשות:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • צפייה אישית: נאום אובמה בקשר עם הסכם הגרעין • Liav Orgad. 2015. <i>The Cultural Defense of Nations</i>. Oxford, Introduction: Citizen Makers • Adam Watson. 1984. <i>Diplomacy: The Dialogue between States</i>. London: Eyre Methuen 	<p>הקדמה: המשפט הבינלאומי משתנה במציאות</p>	1
<p style="text-align: right;"><u>חובה:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • הרולד ניקולסון "פרק ראשון: מקורותיה של הדיפלומטיה המאורגנת" דיפלומטיה (1966), 10-27 • סיבל ורוני, 48-43 <p style="text-align: right;"><u>רשות:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • בן-נפתלי ושני, 16-12 • Jennifer Mitzen. 2005. "Reading Habermas in Anarchy: Multilateral Diplomacy and Global Public Spheres". <i>American Political Science Review</i> no. 99 (3): 401-417. • Harold Nicolson. 1988. <i>The Evolution of Diplomatic Method</i>. London: Cassell. • William J. Roosen. 1973. "The True Ambassador. Occupational and Personal Characteristics of French Ambassadors under Louis XIV". <i>European Studies Review</i> no. 3 (2): 121-139. • Tatiana Zonova. 2007. "Diplomatic Cultures: Comparing Russia and the West in terms of a 'Modern Model of Diplomacy'". <i>The Hague Journal of Diplomacy</i> no. 2: 1-23. 	<p>התפתחות היסטורית</p>	.2

<p style="text-align: right;"><u>חובה</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maurice A. Low. 1918. "The Vice of Secret Diplomacy". <i>The North American Review</i> no. 207 (747): 209-220 • Sieglinde Gstöhl. 2007. "Governance through Government Networks: The G8 and International Organizations". <i>Review of International Organizations</i> no. 2:1-37 • D.L. Carr and Emma S. Norman. 2008. "Global Civil Society? The Johannesburg World Summit on Sustainable Development". <i>Geoforum</i> no. 39 (1): 358-371 <p style="text-align: right;"><u>רשות</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Council of the European Union. 2010. Council Decision 2010/427/EU Establishing the Organisation and Functioning of the European External Action Service 26 July 2010. Available at http://www.eeas.europa.eu/background/docs/eeas_decision_en.pdf. • Woodrow Wilson. 22 January 1917. <i>Address to the Senate of the United States: 'A World League for Peace'</i>. Available at http://www.presidency.ucsb.edu/ws/?pid=65396 • Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States, 24 October 1970 • מגילת האומות המאוחדות וחוקת בית הדין הבינלאומי, 1945 (נוסח עברי) 	<p>3. הדיפלומטיה מלחמת הראשונה לאחר העולם</p>	<p>.3</p>
<p style="text-align: right;"><u>חובה</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • סיבל ורוגן, *49-63 • בן-נפתלי ושני, 386-361, *393-391 • חוקת בית הדין הבינלאומי לצדק, ס' 38. • אמנת וינה בדבר דיני אמנות (1969), ס' 1-38. <p style="text-align: center;">*ניתן לקרוא אחד מבין שני המקורות</p> <p style="text-align: right;"><u>פסיקה (רשות)</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Article 38(1), Statute of the International Court of Justice • S.S. Lotus (France v Turkey) PCIJ Rep. (1927) • Asylum Case (Columbia v. Peru) (1950) ICJ 266 • Right of Passage over Indian Territory (Portugal v. India) (1960) ICJ 6 • North Sea Continental Shelf Cases (Germany v. Denmark, Germany v. The Netherlands) (1969) ICJ 3 • Case Concerning Military and Para-Military Activities in and against Nicaragua (Nicaragua v. US) (1986) ICJ 14 	<p>4. מקורותיו של המשפט הבינלאומי הפומבי</p>	<p>.4</p>
<p>חלק ב': השחקנים הבינלאומיים</p>		
<p style="text-align: right;"><u>חובה</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • סיבל ורוגן, 75-94 (המדינה, יעל רוגן) ; • סיבל ורוגן, 95-106 (הגדרה עצמית, גיא הרפז) • האמנה בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (1966), ס' 1 ו-27 • האמנה בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות (1966) ס' 1 • אמנת מונטבידאו בדבר זכויות וחובות של מדינות (1933), ס' 1, 3, 6 ו-8 • U.N. Charter, Articles 1(2), 4 	<p>5. המדינה – ריבונות, הכרה והגדרה עצמית</p>	<p>5</p>

<p>פסיקה (רשות):</p> <ul style="list-style-type: none"> • בש"א (י-ם) 1008/06 אגודת מדרשת אלון מורה נ' מדינת ישראל, ס' 18-1 (נבו), 23.4.2006 • בג"ץ 7957/04 מראעבה נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד ס(2) 477 (2005) • ת"א (י-ם) 2538/00 נוריץ נ' הרשות הפלסטינית, ס' 17-1 (דעת רוב), 94-41 (מיעוט) (נבו, 30.3.2003) • בג"ץ 785/87 עפו נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פ"ד מב (2) 4 (1988) • ע"פ 5/51 שטיינברג נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד ה 1061 (1951) <p>מאמרים (רשות):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ליאב אורגד, יורם רבין ורועי פלד, "העברת ריבונות בשטחים מאוכלסים מישראל למדינה פלסטינית: נקודת-מבטו של המשפט הבין-לאומי" משפט וממשל י 187 (תשס"ז) 		
<p>חובה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • סיבל ורונון, 75-94 (המדינה, יעל רונון) • סיבל ורונון, 95-106 (הגדרה עצמית, גיא הרפז) • סיבל ורונון, 257-277 (הדין הדיפלומטי והקונסולרי וחסינויות אישיות, גיל-עד נועם) <p>רשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iver Neumann. 2007. "A Speech That the Entire Ministry May Stand for," or: Why Diplomats Never Produce Anything New". <i>International Political Sociology</i> no. 1 (2): 183-200 • Geoffrey Wiseman. 2005. "Pax Americana: Bumping into Diplomatic Culture". <i>International Studies Perspectives</i> no. 6 (4): 409-430 • Andrea Bianchi. 1999. "Immunity versus Human Rights: The Pinochet Case". <i>European Journal of International Law</i> no. 10 (2): 237-277 	<p>אחריות המדינה במשפט הבינלאומי, הדין הדיפלומטי וחסינות אישית</p>	6
<p>חובה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • סיבל ורונון, 107-127 <p>• U.N. Charter (except Chapters XII-XIII)</p> <p>רשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • צפייה אישית: הרלוונטיות של האו"ם ליציבות העולמית 	<p>ארגונים בינלאומיים</p>	7
<p>חובה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • סיבל ורונון, 128-171 • ליאור זמר ושרון פרדו "הרהורים על אקטיביזם שיפוטי: מקרה בית המשפט האירופי" משפט ועסקים 203 (2007), עמ' 212-223 (מבנה בית המשפט האירופאי וסמכויותיו), 223-227 (בית המשפט האירופאי ובתי הדין הלאומיים) • Sharon Pardo. 2015. <i>Normative Power Europe Meets Israel: Perceptions and Realities</i>, Lexington Books, Lanham, MD, pp. xv-19, 39-54, 99-102 <p>רשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • צפייה אישית: האם האיחוד האירופאי יכול להשיג אוטופיה? (הרמן ואן רומפיי) • Neve Gordon and Sharon Pardo. 2015. "Normative Power Europe Meets the Israeli-Palestinian Conflict." <i>Asia-Europe Journal</i> no. 13 (3): 265-274 • Thomas Diez. 2005. "Constructing the Self and Changing Others: Reconsidering 'Normative Power Europe'". <i>Millennium - Journal of International Studies</i> no. 33 (3): 613-636 	<p>האיחוד האירופאי</p> <p>1. האינטגרציה האירופאית</p> <p>2. האיחוד האירופאי ויחסיו עם ישראל</p>	8

חלק ג': משפט בינלאומי: זכויות אדם, השימוש בכוח והגנה עצמית

<p>חובה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • סיבל ורונון, 287-304 (זכויות אדם, דפנה ריצימונד-ברק) • בג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג(4) 817, 829-823, 836, 840-846 (1999) • האמנה להגנה על זכויותיהם של מהגרי העבודה ובני משפחותיהם (2003) <p>רשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • בן-נפתלי ושני, 195-235, 242-244 • ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם (1948) • אמנה בינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (1966), ס' 1-28, 40-41 • האמנה בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות (1966) • האמנה בדבר ביעור כל הצורות של אפליה גזעית (1965) • האמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים (1984) 	<p>דיני זכויות אדם</p> <p>9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. משפט הומניטרי 2. זכויות אדם באיחוד האירופאי
<p>חובה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • סיבל ורונון, 333-352 (רפאל בן ארי, דיני שימוש בכוח) • סיבל ורונון, 353-361 (הילי מודריק-אבן חן, דיני מלחמה) • סיבל ורונון, 361-381 (הגבלות על שימוש בכוח) • בג"ץ 769/02 הוועד הציבורי נגד העינויים בישראל ואח' נ' ממשלת ישראל, פ"ד סב(1) 507 (2006) • צ'רטר האו"ם, ס' 1, 2(4), 39-51. • אמנת רומא, 1998, ס' 5-8, 11-21. <p>רשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • בן-נפתלי ושני, 35-42, 48, 76-98 • בן נפתלי ושני, 147-168 • החלטות מועצת הביטחון 1368 ו-1378 (2001), 1441 (2002), 1701 (2006) ו-1860 (2009) • אמנת ג'נבה הרביעית בדבר הגנת אזרחים בימי מלחמה (1949) • תקנות האג (1907) 	<p>השימוש בכוח</p> <p>10</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. השימוש בכוח והגנה עצמית 2. מעמדם של לוחמים והגנה על אזרחים
<p>חובה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • רן יוסף "דיני הלחימה במרחב הסייבר: אתגרים והזדמנויות" משפט ועסקים (2017) • איתן דיאמונד "החלת המשפט ההומניטארי הבינלאומי על לוחמת הסייבר" משפט וביטחון לאומי: סוגיות נבחרות (פנינה שרביט ברוך וענת קורץ, עורכות, 2014) • The Tallinn Manual (2013), introduction, 1-11 • Drone Wars - https://www.yahoo.com/news/pentagon-creates-medal-cyber-drone-wars-165609753--politics.html <p>רשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> • צפייה אישית - המלחמה החדשה - סייבר • החלטות ממשלה 2443, 2444 – הגנת סייבר • יניב רוזנאי "לפצח את הגרעין – גם בשדה המשפט: מתקפה ישראלית על מתקני הגרעין האיראניים בראי המשפט הבינלאומי" שערי משפט ו 222 (2013) • U.S. White House, Federal Cybersecurity Research and Development Strategic Plan (Feb., 2016), introduction – 4-7 	<p>השימוש בכוח והגנה עצמית בעידן הטכנולוגי החדש</p> <p>11</p>

<ul style="list-style-type: none"> • The cybersecurity strategy for the European Union • EU, Cybersecurity Strategy • Human Rights Watch / International Human Rights Clinic, Losing Humanity: The Case against Killer Robots (Nov. 19, 2012), available at https://www.hrw.org/report/2012/11/19/losing-humanity/case-against-killer-robots • G.E. Merchant, B. Allenby, R. Arkin, E.T. Barrett, J. Borenstein, L.M. Gaudet, O. Kittrie, P. Lin, G.R. Lucas, R. O'Meara, and J. Silberman. (2011) "International Governance of Autonomous Military Robots". XII The Columbia Science and Tech. L. Rev. 272-315 		
<p>חלק ד' : האינטגרציה האירופאית – אתגרים</p>		
<p style="text-align: right;"><u>חובה</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Damian Chalmers, Markus Jachtenfuchs, Christian Joerges. 2016. <i>The End of the Eurocrats' Dream: Adjusting to European Diversity</i>. Cambridge, Chapter 1 – the transformation of Europe • Editorial. 2017. "The Case for a Kinder, Gentler Brexit". 15 Int'l J. Const. L. 1 • Liav Orgad. 2015. <i>The Cultural Defense of Nations</i>. Oxford, Chapter 3, cultural defense (זהות לאומית) • Jozef Bátora. 2005. "Does the European Union Transform the Institution of Diplomacy?". <i>Journal of European Public Policy</i> no. 12 (1): 44-66 	<p>הגירה, זהות לאומית, ברקסיט (Brexit), Euroscepticism</p>	12
	דיון מסכם ומצגות	13

נספח א'

מדדים להערכת עבודות אקדמיות במחלקה לפוליטיקה וממשל

	<56	56-70	70-80	80-90	90-95	95-100	מבוא
	המבוא אינו משמש הקדמה לעבודה	המבוא מציג את נושא העבודה בצורה סבירה	המבוא מציג את השאלה/בעיה, אך אין הצגה ברורה של ההקשר התיאורטי	המבוא מציג באופן ברור את הבעיה/שאלה, ואת הגישה התיאורטית	המבוא מציג באופן ברור וממצה את הבעיה/שאלה, ואת הגישה התיאורטית	המבוא מציג באופן מרשים את הבעיה/שאלה, ואת הגישה התיאורטית.	
שאלה או מטרה ברורה	אין הגדרה ברורה של שאלה מחקרית או בעיה מחקרית	הגדרת השאלה המחקרית בעייתית, המשנה לוקה בחסר.	השאלה המחקרית או הבעיה מוגדרות בצורה טובה, אך יכולה להיות אי-בהירות וטעויות קלות.	השאלה המחקרית או הבעיה מוגדרות בצורה טובה, אך יכולה להיות אי-בהירות וטעויות קלות.	השאלה המחקרית או הבעיה מוגדרות בצורה טובה, אך יכולה להיות אי-בהירות קלה.	השאלה המחקרית או הבעיה הנידונה מוגדרות בבהירות וחדות.	
מבנה כללי	העובדה אינה מאורגנת כך שלא ניתן להבין את כוונתה	העובדה אינה מאורגנת בצורה טובה, אך לא עד כדי שלא ניתן להבין את הטענות	ניתן לזהות את מבנה העבודה אך ישנם ליקויים בקוהרנטיות הפנימית שלו.	המבנה קוהרנטי, ישנן מספר "קפיצות" בזרימת העבודה.	המבנה קוהרנטי, הארכיטקטורה הפנימית בעלת הגיון, "קפיצות" מעטות בזרימת העבודה.	המבנה קוהרנטי, הארכיטקטורה הפנימית בעלת הגיון, ללא "קפיצות" בזרימת העבודה.	
שימוש נכון בתיאוריה	העובדה אינה מעידה על הבנת שדה התיאוריה	הבנה בסיסית התיאוריות	העובדה מעידה על הבנה של התיאוריות הרלבנטיות אם כי קיימות טעויות.	העובדה מעידה על הבנה טובה של התיאוריות הרלבנטיות אם כי קיימות טעויות קטנות.	העובדה מעידה על הבנה טובה של התיאוריות הרלבנטיות.	העובדה מעידה על הבנה עמוקה של התיאוריות הרלבנטיות ויכולת לזהות את יתרונותיהן ומגבלותיהן של אותן תיאוריות	
הדרגה ושימוש במושגים המרכזיים/הבנה של הספרות בתחום	אין הגדרה נכונה של מושגים והשימוש בהם מבלבל	רק חלק מהמושגים מוגדרים נכון, והשימוש בחלק מהם אינו נכון	רוב המושגים מוגדרים נכון, אך מגלה ליקויים בהבנתם	רוב המושגים מוגדרים בבהירות. השימוש בהם נכון לרוב	המושגים מוגדרים בבהירות, ברוב המקרים שימוש נכון במושגים	המושגים מוגדרים בבהירות וחדות והשימוש בהם קולע	
איכות הניתוח וההנמקה	הניתוח נותר לא רלוונטיים, חסרי הגיון פנימיים	אמנם יש מספר טיעונים רלוונטיים, הניתוח נראה כלא רלוונטי או חסר קוהרנטיות	אמנם יש מספר טיעונים רלוונטיים, יש טענות שאינן משתלבות עם ההגיון הפנימי של העבודה	יש בניתוח או באופן ההנמקה "קפיצות" לוגיות או טיעונים לא רלוונטיים	באופן כללי ניתוח והנמקה קוהרנטיים, רלוונטיים, הגיוניים	ניתוח והנמקה קוהרנטיים, רלוונטיים, הגיוניים	

מקורות	העבודה מעלה	שימוש מקורי בתיאוריה, שאלה או הצגת בעיה מזווית חדשה	העבודה עושה שימוש מקורי בשילוב המקורות	יש ניסיון למקורות, אך העבודה אינה מצליחה לבסס טענות מקורות אלו	העבודה אינה מסלבת בין מספר מקורות של מקורות	עבודה שכולה מבוססת על שילוב בין מספר מצומצם של עבודות קיימות
תקפות המסקנות	המסקנות הן ראיות, חדות, מנוסחות בבהירות ומתאימות למשא הנידון	המסקנות מתקבלות על הדעת, מנוסחות בבהירות ומתאימות לנושא הנידון	המסקנות מתקבלות על הדעת ומתאימות לנושא הנידון	המסקנות מתקבלות על הדעת, אך חלקן מוטעות או אינן מתאימות למשא	מספר מסכנות מוטעות או שאינן רלוונטיות	המסקנות אינן רלוונטיות
סגנון	כתיבה מדיקט, בהירה ואלגנטית, תוך שימוש נכון בשפה האקדמית	כתיבה בהירה, תוך שימוש לרוב נכון בשפה האקדמית	כתיבה בהירה, לרוב, השימוש בשפה האקדמית לא תמיד נכון	כתיבה בהירה, עם קטעים בהם הסגנון דל או מסורבל	סגנון מסורבל, תחביר לא טוב	סגנון דקדוקי ושל טעויות תחביר
הערות שוליים, שימוש בביבליוגרפיה	השימוש בהערות שוליים ברמה מקצועית, ביבליוגרפיה רחבה	השימוש בהערות שוליים, ביבליוגרפיה רחבה	מספר טעויות ברשימת המקורות או בשימוש בהערות שוליים או חסרים בביבליוגרפיה	טעויות משמעותיות בציטוטים, או שאינה מספיקה	טעויות משמעותיות בשימוש בביבליוגרפיה ורשימת מקורות מצומצמת	אין הקפדה על כללי הציטוט. רשימה ביבליוגרפית דלה